

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 26. septembar 2024.godine

BLIC- HITNO SE OGLASIO "BATUT"! Broj obolelih od ove OPASNE ZARAZE ne jenjava! U Beogradu ima čak 15 slučajeva

N1- Svetski dan kontracepcije: Kakva je statistika u Srbiji?

RTV- UV zraci su pretnja za našu kožu i tokom jeseni

DNEVNIK- OVA VEST SE PREDUGO ČEKA! Profesor o novoj vakcini: Lečićemo KANCER, Istraživanja počinju posle Nove godine

POLITIKA- Iskreni razgovori pomažu pacijentima sa hematološkim malignitetima

POLITIKA- Elitni ortopedi iz 95 zemalja u Beogradu na kongresu na poziv profesora Bumbaširevića

POLITIKA- Počinje drugi Sajem farmacije u Požarevcu

POLITIKA- U apotekama u Srbiji 996 farmaceuta-savetnika

DZ VOŽDOVAC- NACIONALNA NEDELJA DOJENJA

HITNO SE OGLASIO "BATUT"! Broj obolelih od ove OPASNE ZARAZE ne jenjava! U Beogradu ima čak 15 slučajeva

U Srbiji je registrovano 54 obolelih od virusa Zapadnog Nila, 11 više nego prethodne sedmice

36 obolelih je muškog pola, a 18 ženskog, prosečna starost obolelih je 59 godina

Od virusa Zapadnog Nila do nedelje, 22. septembra, u Srbiji je registrovano ukupno 54 obolelih, što je za 11 više nego prethodne sedmice, saopštio je Institut za javno zdravlje "Milan Jovanović Batut".

Prijavljeni slučajevi su sa teritorije:

Grada Beograda (15 slučajeva)

Južnobanatskog (šest slučajeva)

Južnobačkog (devet slučajeva)

Podunavskog (pet slučajeva)

Srednjobanatskog (tri slučajeva)

Šumadijskog (tri slučajeva)

Mačvanskog (dva slučajeva)

Zapadnobačkog (dva slučajeva)

Severnobačkog (jedan slučaj)

Braničevskog (dva slučaja)

Raškog (jedan slučaj)

Severnobanatskog (jedan slučaj)

Kosovskog (jedan slučaj)

Sremskog (tri slučaja) okruga.

Od ukupnog broja obolelih 36 osoba je muškog pola, dok je 18 ženskog. Prosečna starost obolelih je 59 godina, navode iz Instituta "Batut".

Takođe, na teritoriji Mačvanskog okruga registrovan je i jedan slučaj groznice Zapadnog Nila sa verovatnim mestom zaražavanja u Grčkoj.

Komarac prenosilac zaraze

Podsetimo, prvi slučaj groznice Zapadnog Nila u humanoj populaciji, u ovoj sezoni je zabeležen 23. jula. Kako smo tada pisali, reč je o muškarcu starosti 80 godina sa teritorije Beograda.

Groznica Zapadnog Nila je sezonsko oboljenje koje se prenosi ubodom zaraženog komarca. Glavni vektor, odnosno prenosilac virusa Zapadnog Nila je Kuleks pipiens, vrsta komarca koja je odomaćena i kod nas.

Sezona transmisije virusa Zapadnog Nila u Srbiji uobičajeno traje od juna do novembra meseca.

Simptomi virusa Zapadnog Nila

Ovaj virus može da prođe bez ikakvih simptoma, međutim, neki simptomi su takvi da lako mogu da se poistovete sa običnom prehladom, stomaćnim ili virusom gripa.

Inače, simptomi groznice Zapadnog Nila javljaju se od 3 do 14 dana nakon uboda zaraženog komarca. Oko 20 odsto zaraženih osoba ima blagu kliničku sliku u vidu:

groznice

glavobolje

mučnine

povraćanja

što ponekada može da bude praćeno otokom limfnih žlezda ili pojavom osipa na koži grudi, leđa ili stomaka

Ti simptomi, kako navode iz Instituta, obično prolaze u roku od par dana, mada su zabeleženi slučajevi kada je oboljenje trajalo i više nedelja.

Teške komplikacije groznice Zapadnog Nila

Kod jednog obolelog na 150 inficiranih dolazi do razvoja teške kliničke slike, odnosno neuroinvazivnog oblika bolesti, objašnjavaju iz "Batuta". Tada se, pored glavobolje i groznice, javljaju i simptomi koji ukazuju na teže oboljenje poput:

ukočenosti vrata

stupora (stanje utrnulosti gotovo svih funkcija praćeno letargijom, ukočenošću i bezvoljnošću)

dezorijentacije

kome

tremora

konvulzija

mišićne slabosti

paralize

Ovi simptomi mogu da traju nekoliko nedelja, sa mogućim trajnim neurološkim oštećenjima, kao što je i upala mozga koju imaju svi trenutno zaraženi u Srbiji.

Kako smanjiti rizik od zaražavanja

Upotreba repelenata na otkrivenim delovima tela prilikom boravka na otvorenom.

Nošenje odeće dugih rukava i nogavica, svetle boje

Preporučljivo je da odeća bude komotna, jer komarci mogu da ubadaju kroz pripijenu odeću

Izbegavanje boravka na otvorenom u periodu najintenzivnije aktivnosti komaraca – u sumrak i u zoru

Upotreba zaštitne mreže protiv komaraca na prozorima, vratima i oko kreveta.

Redukcija broja komaraca u zatvorenom prostoru

Po mogućstvu boravak u klimatizovanim prostorima, jer je broj insekata u takvim uslovima značajno smanjen

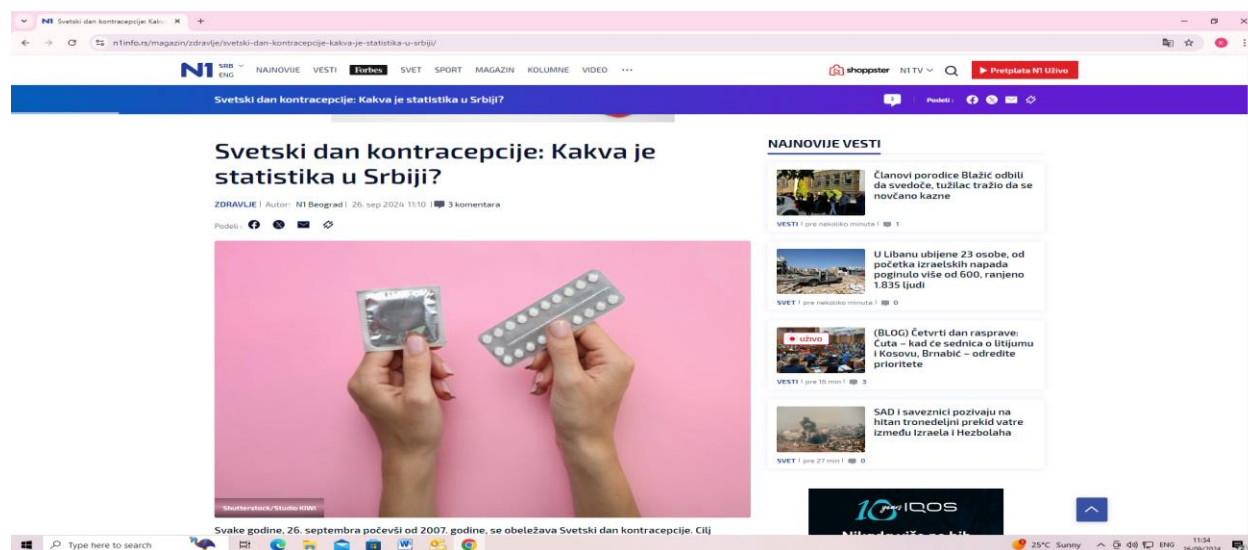
Izbegavanje područja sa velikim brojem insekata, kao što su šume i močvare

Smanjenje broja komaraca na otvorenom gde se radi, igra ili boravi, što se postiže isušivanjem izvora stajaće vode

Najmanje jednom nedeljno treba isprazniti vodu iz saksija za cveće, posuda za hranu i vodu za kućne ljubimce, iz kanti, buradi i limenki. Ukloniti odbačene gume i druge predmete koji mogu da prikupljaju vodu

U slučaju putovanja u inostranstvo, pogotovo ako se radi o tropskom i subtropskom području, obavezno se pridržavati svih navedenih mera prevencije

U slučaju pojave bilo kakvih simptoma koji su kompatibilni sa neuroinazivnim oblikom bolesti, odmah se javiti izabranom lekaru

Svetski dan kontracepcije: Kakva je statistika u Srbiji?

Svake godine, 26. septembra počevši od 2007. godine, se obeležava Svetski dan kontracepcije. Cilj globalne kampanje je da istakne važnost upotrebe različitih metoda kontracepcije i odgovornog seksualnog ponašanja.

Pored toga, neophodno je mladima omogućiti što adekvatniji pristup validnim informacijama o seksualnom i reproduktivnom zdravlju.

Važno pitanje javnog zdravlja je i planiranje porodice, i sa individualnog i sa šireg društvenog aspekta jer omogućava pojedincima i parovima da planiraju i ostvare željeni broj dece i da isplaniraju vreme njihovog rađanja i razmak između porođaja, navodi Gradski zavod za javno zdravlje.

Dobrobiti efikasnog planiranja trudnoće tiču se prvenstveno žena i dece, kao najosetljivijih i sa demografskog aspekta najvrednijih kategorija stanovništva. Planiranjem trudnoće efikasnim metodama

kontracepcije žene čuvaju plodnost i unapređuju opšte zdravlje dok decu iz planiranih trudnoća odlikuju bolje zdravlje, brže napredovanje i veća mogućnost za ostvarivanje njihovih potencijala. Planiranje porodice utiče pozitivno i na muškarce, upravo jer doprinosi ravnopravnosti u partnerskim odnosima i podeli odgovornosti za seksualno i reproduktivno ponašanje. Porodice u kojima se ne rađa stihijski već planirano, imaju harmoničnije odnose i njihovi članovi su bolje međusobno povezani.

Žena savremenog doba ima potrebu i pravo da bude oslobođena strahovanja i suočavanja sa neplaniranom i neželjenom trudnoćom. Neplanirana trudnoća, bez obzira na ishod, ugrožava fizičko i psihičko zdravlje žene i smanjuje šanse za rađanje zdravog novorođenčeta i njegov optimalni telesni i mentalni razvoj. Ukoliko dođe do neplanirane trudnoće, žena pribegava namernom prekidu trudnoće. Opšte poznato je da namerni prekid trudnoće višestruko ugrožava opšte a posebno reproduktivno zdravlje žena, jer može da rezultuje povredama reproduktivnih organa, anemijom, akutnim i hroničnim zapaljenjima male karlice kao i neplodnošću.

Upotreba kontraceptivnih sredstava, pored toga što sprečava neželjenu trudnoću, takođe štiti i od seksualno prenosivih infekcija.

U Republici Srbiji, stanovništvo pretežno primenjuje tradicionalne metode kontracepcije, a zbog njihove nedovoljne efikasnosti često se suočava sa neželjenom trudnoćom i pribegava indukovanom abortusu. Samo u Beogradu, prema podacima koji su dostavljeni Gradskom zavodu za javno zdravlje, u 2023. godini bilo je 3.610 abortusa a procenjuje se da ih je bilo značajno više od tog broja.

Prema rezultatima istraživanja zdravlja stanovnika Srbije, sprovedenog od strane Instituta za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“, 2019. godine dve petine žena uzrasta od 15 do 49 godina (40,4%), koje su bile seksualno aktivne u posmatranom periodu koristila je neko od kontraceptivnih sredstava ili metoda (pilula, intrauterina spirala, hormonska injekcija, hormonski implantat, dijafragma, pena ili gel, ženski ili muški kondom, ženska ili muška sterilizacija).

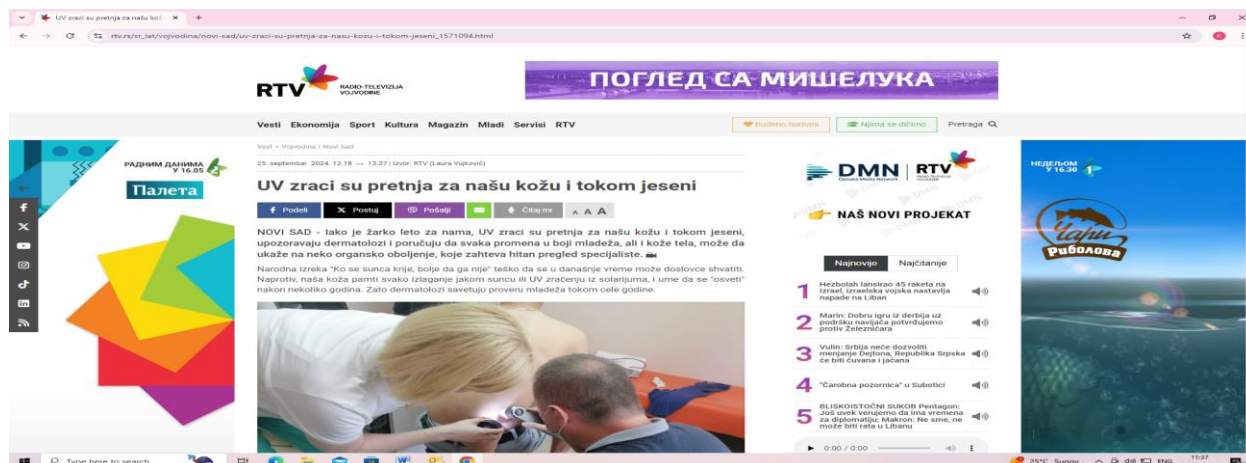
Nepouzdate metode kontracepcije (koje podrazumevaju neplodne dane, prekinut odnos, pilule za „dan posle“) je koristilo 17,1% žena uzrasta od 15 do 49 godina. Žene uzrasta od 15 do 34 godine su značajno ređe koristile nepouzdate metode kontracepcije.

Mladi i kontracepcija

Prema rezultatima poslednjeg istraživanja ponašanja u vezi sa zdravljem dece školskog uzrasta u Republici Srbiji, nešto manje od dve trećine učenika I razreda srednje škole koji su stupili u seksualne odnose je koristilo (64,5%) kondom, dok je 13,2% kao metod zaštite prilikom poslednjeg odnosa koristilo pilule za kontracepciju.

Od ukupnog broja žena uzrasta od 15 do 49 godina 1,1% je imalo namerni prekid trudnoće.

Pravo na seksualno i reproduktivno zdravlje predstavlja jedno od osnovnih ljudskih prava, koje podrazumeva da je ljudima omogućeno da ostvaruju bezbedne seksualne odnose na zadovoljstvo oba partnera, da ne doživljavaju prinudu i nasilje, da ne strahuju od infekcija i trudnoće, kao i da mogu da kontrolišu plodnost na način koji ne izaziva nepovoljne ili opasne posledice.

UV zraci su pretnja za našu kožu i tokom jeseni

NOVI SAD - Iako je žarko leto za nama, UV zraci su pretnja za našu kožu i tokom jeseni, upozoravaju dermatolozi i poručuju da svaka promena u boji mladeža, ali i kože tela, može da ukaže na neko organsko oboljenje, koje zahteva hitan pregled specijaliste. video icon

Narodna izreka "Ko se sunca krije, bolje da ga nije" teško da se u današnje vreme može doslovce shvatiti. Naprotiv, naša koža pamti svako izlaganje jakom suncu ili UV zračenju iz solarijuma, i ume da se "osveti" nakon nekoliko godina. Zato dermatolozi savetuju proveru mladeža tokom cele godine.

"Prošlo je leto, letovanja... koža gubi pigment, a kada prođe ta boja, moja preporuka je da svi idu na pregled kod dermatologa. Promene na koži mogu da se leče, a često imamo pacijente koji dođu i kažu videli su mladež i čekali su... Nema čekanja!", rekla je Irena Komljenović, dermatolog.

Koža je ogledalo našeg zdravlja, na osnovu njene boje možemo da posumnjamo na potencijalne bolesti unutrašnjih organa.

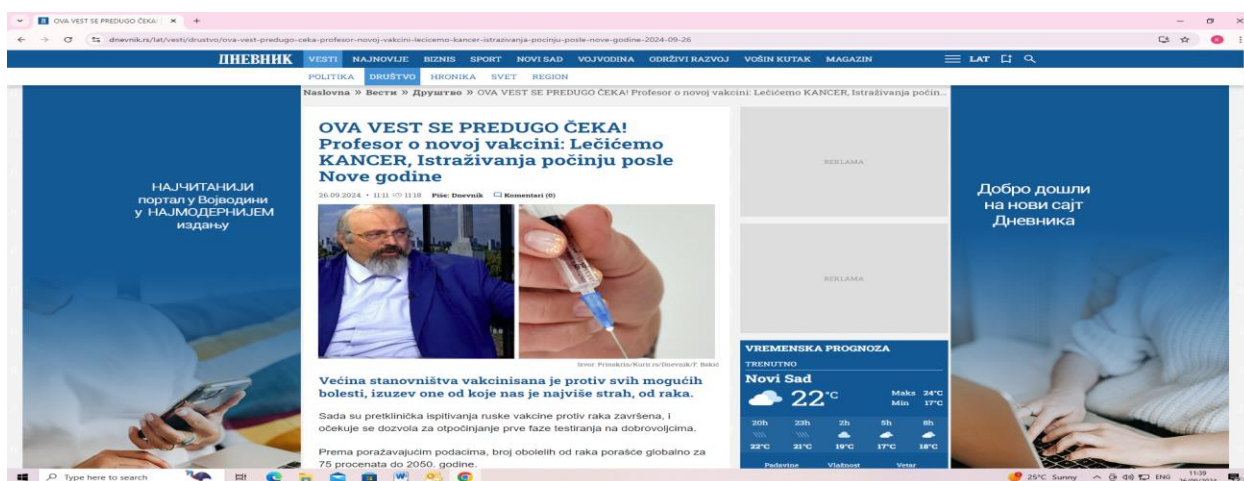
"Pacijenti sa bubrežnim oboljenjima, sa hroničnim bubrežnim insuficijencijama, gde dolazi do porasta kreatinina u krvi, često nam se javljaju sa intenzivnim svrabom. Kada uradimo analize i krvnu sliku, nađemo patološke vrednosti kreatinina, i bez konsultacije interniste - nećemo doći do izlečenja tog svraba", izjavila je Irena Komljenović.

To, naravno, ne znači, da ako nas zavrbi koža imamo neko teško oboljenje, kao što ni pojava akni po licu ne ukazuje nužno na neki ginekološki problem kod žena. Sumnju na policistične jajnike izazivaju hormonske bubuljice koje se pojavljuju u obliku slova U, i tada se pacijentkinje upućuju na dalje lečenje kod ginekologa. Akutni i hronični stres okidači su za pojavu zapaljenskih procesa na koži.

Herpes u uglu usana, poznatiji kao groznica, je stevirusno oboljenje praćeno neprijatnim, bolnim mehurićima, ali ima i pozitivnu stranu, jer će nam do kraja života biti podsetnik na to da je vreme da se klonimo stresa i poradimo na jačanju svog imuniteta.

ДНЕВНИК

OVA VEST SE PREDUGO ČEKA! Profesor o novoj vakcini: Lečićemo KANCER, Istraživanja počinju posle Nove godine

Većina stanovništva vakcinisana je protiv svih mogućih bolesti, izuzev one od koje nas je najviše strah, od raka.

Sada su pretklinička ispitivanja ruske vakcine protiv raka završena, i očekuje se dozvola za otpočinjanje prve faze testiranja na dobrovoljcima.

Prema poražavajućim podacima, broj obolelih od raka porašće globalno za 75 procenata do 2050. godine.

Na ovu temu za Kurir televiziju govorili su profesor doktor Vladimir Jakovljević, dekan Fakulteta medicinskih nauka u Kragujevcu i posebni savetnik Ministra prosvete za visoko obrazovanje, kao i profesor doktor Sergej Boljević, profesor na Univerzitetu u Moskvi.

- Dobili smo fantastične rezultate, i u prvoj polovini sledeće godine se nadamo da će početi testiranje vakcine na ljudima. Ova vakcina ne sprečava rak, već ga leči. Pokazalo se da ona aktivira imunosistem koja uništava ćelije raka. Svi stadijumi raka su pokriveni, a posebno vrste raka koje su veoma teške i ne mogu se lečiti hemoterapijom - rekao je na početku Boljević, i dodao:

- Isti preparat prave i Englezi, koji su već počeli ispitivanja. Mi ne možemo da kažemo da ćemo sutra pobediti rak, ali ćemo ga postepeno smanjiti.

Jakovljević je istakao da se sve bolesti prilagođavaju uslovima u kojima obitavaju, te se dotakao Korone:

- Korona pokušava da se prilagodi uslovima sredine, kao i sve bolesti. Karcinomu je problem što se veoma kasno dijagnostikuje, i oni nemaju puno izbora, osim da prođu kroz hemoterapiju koja nosi mnoge nus pojave, ovo može biti revolucionarna stvar.

- Dokazano je da je Sputnjikova vakcina najefektivija. Mi smo se spremali za druge epidemije pre 5-6 godina, a onda se pojavila Korona koju nismo očekivali. Pandemija više nigde ne sme da se pojavi, moramo se boriti. Mormao imati spisak vakcina koje treba da budu spremne tako da za mesec dana mogu da pokriju čitavu populaciju - ispričao je Boljević.

ПОЛИТИКА

The screenshot shows the homepage of the 'POLITIKLA' website. The main article is titled 'Iskreći razgovori pomažu pacijentima sa hematološkim malignitetima' (Sincere conversations help patients with hematological malignancies). The article is dated Wednesday, 25.09.2024, at 22:44. The author is D. D. K. The article features a photo of a person in a white lab coat holding a clipboard. The website has a navigation bar with categories like 'Naslovna', 'Najnovije vesti', 'Svet', 'Politika', 'Društvo', 'Pogledi', 'Hronika', 'Ekonomija', 'Sport', 'Kultura', 'Beograd', 'Region', 'Zdravlje', 'Magazin', and 'Sve'. There are also social media icons and a search bar. A sidebar on the right contains a 'POVEZANE TEME' section with a 'KLIK Lak' advertisement for a green trash bin for 4,999 din.

Iskreći razgovori pomažu pacijentima sa hematološkim malignitetima

Povodom obeležavanja Meseca borbe protiv hematoloških maligniteta, Udruženje LIPA juče je najavio da se pridružuje svetskoj kampanji pod nazivom „Hajdemo otvoreno da razgovaramo“, gde je ova motivaciona izjava nastala zbog potreba pacijenata. Kako ističu u LIPI, godinu za godinom, globalna anketa pacijenata, kao i anketa o kvalitetu života i lečenja pacijenata sa limfomom, HLL i MPN-om, pokazale su da se većina pacijenata i negovatelja suočava sa emocionalnim efektima uzrokovanim samom dijagnozom, lečenjem, kvalitetom nege, nedostatkom savremenih terapija. Ali iskreni i otvoreni razgovori mogu pomoći.

-Iskreći razgovori između samih pacijenata, sa porodicom i prijateljima, razgovori sa njihovim medicinskim timovima, razgovori sa relevantnim institucijama koje donose odluke o dostupnosti terapija i predstavnicima istih, razgovori sa medijima. Sve ovo u velikoj meri može pomoći u rešavanju emocionalnih problema, zabrinutosti i pomoći povezivanju pacijenata sa ostalim činiocima zdravstvenog sistema. Sve ovo može pomoći da ostali shvate šta pacijenti osećaju i verujemo da ćemo tako podstaći i izgraditi bolje odnose i podršku koju zaslužujemo. Klinički tok pomenutih bolesti je izuzetno varijabilan, u

rasponu od sporo rastućih (indolentnih) formi bolesti, koje ne zahtevaju lečenje, do formi koje brzo napreduju (agresivne) koje često mogu biti rezistentne na terapije. Tokom poslednje decenije, došlo je do značajnog napretka u terapijama, tako da danas postoje nove opcije lečenja. Uglavnom, razvoj novih (novih) ciljanih terapija ima poboljšane ishode lečenja za mnoge pacijente. Pored toga, sada postoje precizniji testovi koji mogu pouzdano definišu visokorizičnu bolesti i upućuju na izbor lečenja – ističu u Udruženju LIPA.

Udruženje, zajedno sa strukom, kontinuirano radi na tome da sve ovo bude što dostupnije pacijentima u Srbiji. Ističu da je kod bolesnika koji imaju agresivnu formu bolesti, neophodno uvesti najefikasniju terapijsku opciju za lečenje u svim linijama lečenja, naročito u prvoj liniji lečenja, kada su šanse da se spreči pojava relapsa i očuva kvalitet života, najveće, a imajući na umu činjenicu da se ovi maligniteti dijagnostikuju i kod mlađih i kod starijih pacijenata. U sklopu kampanje neophodno je iskreno razgovarati o bolestima, simptomima, terapijskim opcijama i kako ih učiniti dostupnijim u Srbiji.

LIPA je od 2006. godine vodeće nacionalno udruženje pacijenata sa hematološkim malignitetima i svakodnevno se trude da poprave kvalitet života pacijenata, ali i sam kvalitet lečenja, boreći se za bolju dostupnost terapija. Njihovi ciljevi su da podignu nivo znanja i svesti o pomenutim bolestima, informišu i podrže pacijente, zagovaraju prava obolelih, ali i omoguće bolji pristup novim terapijama i kliničkim ispitivanjima. Poslednji, ali ne manje važan cilj našeg udruženja jeste i promocija zdravog načina života, a sve to ostvaruju u bliskoj saradnji sa strukom.

ПОЛИТИКА

The screenshot shows the homepage of the 'POLITIKA' news website. The main headline is 'Elitni ortopedi iz 95 zemalja u Beogradu na kongresu na poziv profesora Bumbaširevića'. Below the headline is a photograph of a group of men in suits at a conference. To the right of the article is an advertisement for 'KLIK Lak' products, featuring a green trash bin and other items. The website layout includes a navigation bar at the top with categories like 'Nastavna', 'Najnovije vesti', 'Svet', 'Politika', 'Društvo', 'Pogledi', 'Hronika', 'Ekonomija', 'Sport', 'Kultura', 'Beograd', 'Region', 'Zdravlje', and 'Magazin'. There are also social media icons and a search bar.

Elitni ortopedi iz 95 zemalja u Beogradu na kongresu na poziv profesora Bumbaširevića

U Beogradu je danas počeo 44. Kongres Međunarodnog udruženja za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju (SICOT), jedan od najprestižnijih svetskih događaja te vrste, a u naredna tri dana iskustva koja spajaju najnovija dostignuća i tradicionalne pristupe lečenju razmenjivaće više od 2.500 stručnjaka iz 95 zemalja uključujući vodeće ortopede, istraživače i zdravstvene profesionalce.

Predsednik Kongresa akademik i svetski priznati ortoped, profesor Marko Bumbaširević, koji radom postavlja visoke standarde u ortopediji na globalnom nivou otvorio je skup na kojem će biti prikazana najnovija naučna istraživanja, hirurške tehnike i inovacije u lečenju ortopedskih oboljenja i povreda.

Kongres je, kako je rekao idealna prilika da se učesnici upoznaju sa najnovijim dostignućima u ortopedskoj i traumatskoj nezi, uključujući ortopedsku pedijatriju, osnovna i klinička istraživanja, ortopedsku onkologiju, protetiku, ortopedsku pomagala, nove napredne sisteme za prepoznavanje glasa, osteoarthritis, sportske povrede, minimalno invazivnu hirurgiju, artroskopiju i mnoge druge oblasti.

Bumbaširević je podsetio da je Međunarodno udruženje za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju (SICOT), u čijoj organizaciji se održava kongres osnovano 1929. godine, ima za cilj unapređenje ortopedske prakse i edukacije na svetskom nivou.

On je dodao da je u Beograd na Kongres stiglo skoro 3.000 ljudi ako se pored stručnjaka uračunaju i oni zaduženi za prateće izložbe.

Kongres će biti mesto predstavljanja najnovijih dostignuća, pre nego što se objavljuju radovi, rekao je on.

"Vrlo je bitno je to što ovaj Kongres pravimo zajedno sa Srpsko-ortopedsko-traumatološkom asocijacijom koja je partner u ovom slučaju svetskog udruženja, tako da su naši doktori dobili jedinstvenu priliku da se ovde prikažu u najboljem svetlu. Ima ih sigurno više od 300, mislim i 400. Nikad nije bilo naših ortopeda na Svetskom Kongresu u tolikom broju. Tako da je to još jedna stvar koja će doneti veliku korist srpskoj ortopediji, a s druge strane prikazujemo kako je lep naš Beograd, kako je lepa Srbija", rekao je Bumbaširević i dodao da su najbrojnije delegaciju stigle iz Kine i Indije.

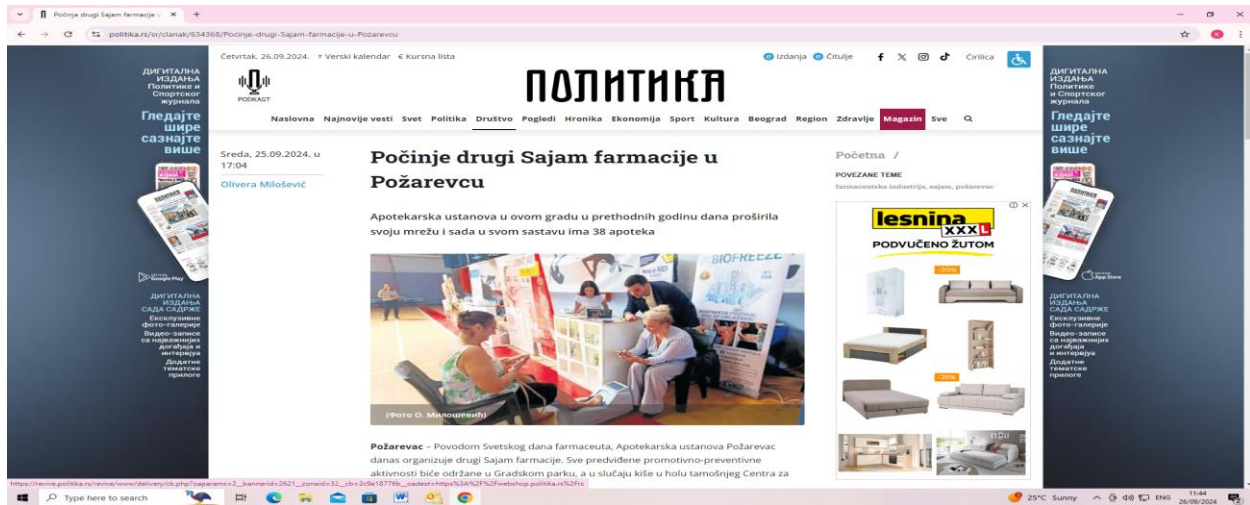
Predsednik SICOT-a Filip Emingo iz Pariza rekao je da SICOT okuplja ortopede iz celog sveta, pružajući platformu za predstavljanje originalnih radova i edukaciju o najnovijim trendovima i tehnikama lečenja.

Na otvaranju je govorio i profesor iz Austrije Staniša Raspopović koji u inovativnom lečenju pacijenata koristi Teslina dostignuća.

Kongres u Beogradu je prilika za vrhunsku nauku, inspirativne govornike i mogućnosti umrežavanja bez premca.

Prvi kongres je bio održan u Parizu, prethodni je bio u Kairu dok će naredni biti u Madridu.

ПОЛИТИКА

Počinje drugi Sajam farmacije u Požarevcu

Apotekarska ustanova u ovom gradu u prethodnih godinu dana proširila svoju mrežu i sada u svom sastavu ima 38 apoteka

Požarevac – Povodom Svetskog dana farmaceuta, Apotekarska ustanova Požarevac danas organizuje drugi Sajam farmacije. Sve predviđene promotivno-preventivne aktivnosti biće održane u Gradskom parku, a u slučaju kiše u holu tamošnjeg Centra za kulturu od 12 do 16 sati.

Prema najavi organizatora, svoje proizvode predstavice 25 farmaceutskih kuća.

Kao i prošle godine, građani će biti u mogućnosti da besplatno obave neke preglede.

– Moći će da izvrše proveru očnog pritiska i hidratacije oka, gustine kostiju, kompjuterizovani pregled stopala, vitaminsko-mineralni status organizma, merenje nivoa šećera u krvi i krvnog pritiska, kao i da obave konsultacije sa dermatologom – rekla je Julijana Ivanović, farmaceutkinja u Apotekarskoj ustanovi Požarevac.

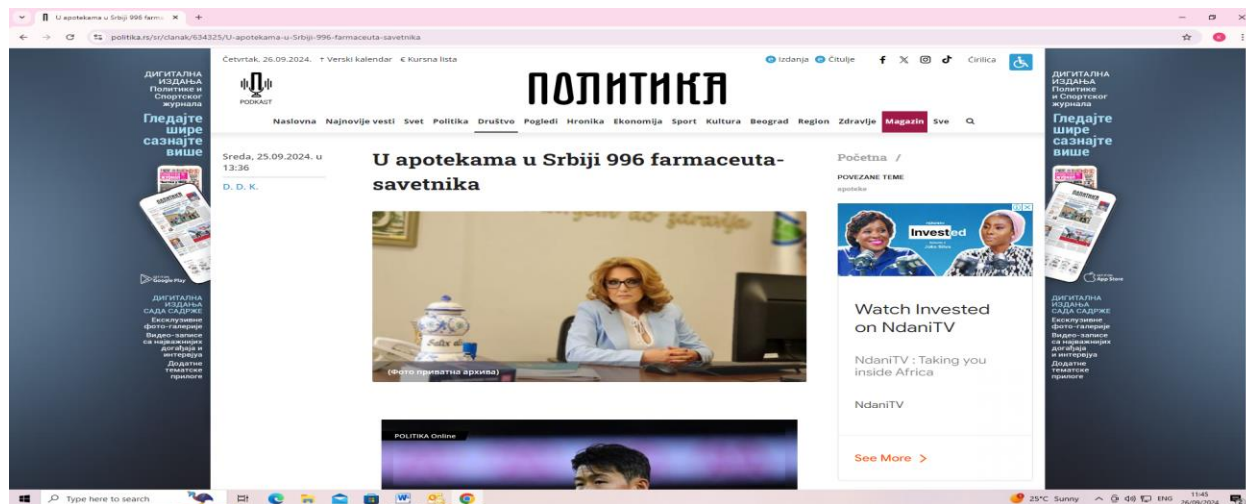
Povodom Svetskog dana farmaceuta biće otvorene nove apoteke na području Salakovca, Srebrnog jezera i Golupca.

Tanja Činč, direktorka Apotekarske ustanove Požarevac, kaže da je u prethodnih godinu dana ova ustanova znatno proširila svoju mrežu i da sada u svom sastavu ima 38 apoteka Saša Pavlović, gradonačelnik Požarevca kazao je da je u prethodnom periodu renovirano nekoliko objekata, te da je namera grada da se i dalje širi mreža apoteka u Požarevcu, ali i u celom Braničevskom okrugu. Smatra da će u narednom periodu ovaj sajam prerasti u jedan od značajnijih događaja za grad.

Prošle godine ova farmaceutska manifestacija prvi put je organizovana sa sličnim programom. Organizatori su zadovoljni odzivom i reakcijama građana.

Inače, tokom ovogodišnjeg sajma u Centru za kulturu Požarevac biće otvorena izložba pod nazivom „Umetnička duša“, čija autorka je direktorka Apotekarske ustanove Požarevac Tanja Činč.

ПОЛИТИКА

U apotekama u Srbiji 996 farmaceuta-savetnika

„Uloge farmaceuta za poboljšanje globalnih zdravstvenih potreba“, ovogodišnji je slogan kojim se proslavlja Svetski dan farmaceuta, 25. septembar. Kako je saopšteno, Farmaceutska komora Srbije iz godine u godinu unapređuje ulogu farmaceuta uvođenjem standardizovanih farmaceutskih usluga u apoteke širom Srbije, koje imaju za cilj poboljšanje zdravlja pacijenata, bolji stepen adherence i bolji ishod u lečenju.

U apotekama u Srbiji ima 996 savetnika farmaceuta, koji sprovode osam usluga za pacijente. Reč je o standardizovanim farmaceutskim uslugama za pacijente sa astmom, za pacijente sa dijabetesom, hipertenzijom, standardizovana farmaceutska usluga prilikom izdavanja antibiotika, post-kovid savetovalište, savetovalište za novo uvedeni lek, pregled terapije, i savetovalište za vakcinaciju koje uključuje savetovanje za vakcinaciju protiv sezonskog gripa, pneumokoka i HPV virusa. Svaki farmaceut savetnik na mantilu nosi bedž za određenu uslugu i time ga pacijenti mogu lakše prepoznati.

- Primenom medicine, odnosno farmacije zasnovane na dokazima standardizuje se usluga koja je jedinstvena. Do sada su farmaceuti pruži građanima i evidentirali preko 80.000 usluga u apotekama. Kao najdostupniji zdravstveni radnici, farmaceuti svakim danom svojim znanjem i stručnošću predstavljaju neprocenljivi resurs u obezbeđenju pravilne i racionalne upotrebe lekova i medicinskih sredstava. Farmaceuti osiguravaju da pacijenti imaju pristup potrebnim lekovima i pravilno obaveštavaju pacijente o pravilnoj upotrebi lekova. To pomaže u kontroli bolesti i sprečavanju stvaranja komplikacija. Takođe,

od farmaceuta se može dobiti savet i edukacija o pravilnoj primeni lekova, kao i o načinima održavanja zdravlja i prevenciji bolesti. Prateći pacijente tokom terapije, farmaceuti mogu da identifikuju i reše potencijalne probleme, poput interakcija lekova ili neželjenih reakcija na lekove/medicinska sredstva – ističe Slavica Milutinović, direktorka Farmaceutске komore Srbije.

Farmaceuti igraju ključnu ulogu u istraživanju i razvoju novih lekova i terapija, čime doprinose napretku medicine i farmacije. Pružajući stručno mišljenje i informacije o lekovima, farmaceuti doprinose i u oblikovanju zdravstvene politike i smernica.

Povodom Svetskog dana farmaceuta, Farmaceutska komora Srbije tokom septembra i oktobra meseca sprovodi projekat edukacije dece u vrtićima, predškolskim ustanovama i školama na različite teme, jer znanje i vaspitanje o zdravlju mora da se neguje od malena. Uticaj farmaceuta na javno zdravlje dobija na značaju kada se izađe iz prostora apoteke i pokaže koliko znanje farmaceuta može da doprinese jačanju zajednice. Časovi javnog zdravlja pružaju osnovna znanja i veštine koje su ključne za očuvanje i unapređenje zdravlja pojedinaca i zajednice, čineći ih važnim delom obrazovnog sistema.

Ove godine odabrane teme su u zavisnosti od uzrasta dece, pa su tako za predškolce i mlađe osnovce namenjena predavanja – „Kako da porastemo zdravi i snažni“, „Moj farmaceut i ja“ i „Superheroji za našu planetu“.

WABA | СВЕТСКА НЕДЕЉА ДОЈЕЊА 2024

Национална недеља промоције дојења

„Будимо ближе - подршка током дојења за све“

Свуда у свету се од 30. септембра до 6. октобра 2024. обележава Национална недеља промоције дојења, као подсетник да је исхрана мајчиним млеком апсолутни приоритет и заједнички циљ.

Овогодишња тема **„Будимо ближе - подршка током дојења за све“** се фокусира на **опстанак, здравље и благостање.**

У току Националне недеље промоције дојења од 30. септембра до 6. октобра 2024. – радним данима, Служба за поливалентну патронажу Дома здравља „Вождовац“ ће у:

- **Кутку здравља (ул. Устаничка 16, у холу код лабораторије) од 7:30 до 10:00;**
- **Кутку родитељства (Устаничка 16) од 7:30 до 12:30;**
- **Кутку родитељства (Булевар ЈНА 86а, просторије службе за поливалентну патронажу) од 07:30 до 10 часова;**

давати савете везане за дојење.

Мајчино млеко је потреба сваког новорођенчета, одојчета и детета до навршене друге године живота. Састав и количина мајчиног млека прилагођени су узрасту детета и његовим потребама. Осим што задовољава основну потребу за храном, дете сисањем остварује повезаност са мајком и задовољава потребу за блискошћу, стимулише развој свих својих чула, постиже бољи психомоторни развој и развој интелигенције. Дојење је кључни фактор преживљавања, здравља и благостања одојчади и мајки и представља витални део одрживог развоја и значајну компоненту глобалне акције окончања поремећаја ухрањености.

Предности дојења за новорођенче/одојче:

- Обезбеђује правилан раст и развој
- Подстиче развој и сазревање одбрамбеног система
- Смањује ризик од гојазности
- Подстиче развој интелигенције
- Штити од многих болести и инфекција
- Смањује ризик од појаве алергија
- Смањује ризик од синдрома изненадне смрти одојчета

Предности дојења за мајку:

- Помаже успостављању емоционалне везе са дететом
- Смањује крварење после порођаја
- Доприноси нормализацији телесне масе
- Смањује ризик од појаве остеопорозе
- Смањује ризик од појаве малигних обољења дојке и јајника
- Смањује ризик од постпорођајне депресије
- Смањује ризик појаве анемије

Такође, указује на потребу за побољшањем подршке дојењу да би се смањиле неједнакости у друштву, са посебним освртом на дојење у хитним случајевима и током кризних периода.

Потребно је да се уложе напори да се свима омогући приступ мерама подршке дојењу. Од велике је важности да се нико не пропусти, поготово посебно рањиве породице, којима је потребна додатна помоћ.

Сви актери у кругу подршке треба да раде заједно како би се смањиле неједнакости.

Циљеви:

Информисати све актере о неједнакостима које постоје у подршци дојењу.

Учврстити праксу дојења као фактор смањења разлика у друштву.

Ангажовати појединце и организације ради унапређења сарадње и подршке дојењу.

Подстаћи активности које ће помоћи да се смање неједнакости у подршци дојењу, фокусирајући се на угрожене групе.

Дојење представља најједноставнији, најздравији и најекономичнији начин да се обезбеди задовољење потреба новорођенчета за правилном исхраном.

Промоција и подршка дојењу је колективна друштвена одговорност. Потребна је подршка породице, здравствених радника, као и заједнице у целини.

„Будимо ближе - подршка током дојења за све“